با ایران توشه
یک قدم جلوتر
باش!

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

ایران توشه، مرجع دانلود فایل های کمک آموزشی دانش آموزان و کنکوری ها

همه چیز
برای موفقیت
تو!

- دانلود رایگان آزمون های آزمایشی قلمچی، خیلی سبز، گاج و ...
- دانلود رایگان گام به گام تمامی دروس
- دانلود رایگان نمونه سوالات امتحانی (نوبت اول و دوم) و امتحانات نهایی
- دانلود رایگان جزوه های کمک آموزشی و شب امتحانی

کافیست هر فایلی که نیاز دارید را در گوگل به این صورت جستجو کنید:

فایل مورد نیاز + ایران توشه

مثال:

دانلود گام به گام دوازدهم تجربی ایران توشه

irantooshe.ir

t.me/irantooshe

گام به گام مطالعات اجتماعی نهم
فصل هفتم

عنوان فصل: ایران در عصر مشروطه

در این فایل پاسخ فعالیت‌ها، کارهای کلاسی، تمرین‌ها و پرسش‌های فصل ایران در عصر مشروطه آمده است.

مباحث فصل: نهضت مشروطه؛ ایران در دوران حکومت پهلوی

تهیه‌شده در ایران‌توشه، توشه‌ای برای موفقیت

irantooshe.ir

فهرست پرسش‌ها

۱ صفحه ۱۳۹ · پرسش آغاز فصل — پرسش‌های آغازین فصل ۷ ... ۴

۲ صفحه ۱۴۱ · فعالیت — جریان‌های مؤثر در نهضت مشروطه ... ۴

۳ صفحه ۱۴۱ · فعالیت — حوادث پس از فرمان مشروطه ... ۴

۴ صفحه ۱۴۲ · فعالیت — قرارداد ۱۹۰۷ ..... ۵

۵ صفحه ۱۴۳ · فعالیت — پیامدهای جنگ جهانی اول بر ایران ... ۶

۶ صفحه ۱۴۴ · فعالیت — قرارداد ۱۹۱۹ ..... ۶

۷ صفحه ۱۴۵ · فعالیت — کودتای ۱۲۹۹ ..... ۶

۸ صفحه ۱۵۶ · فعالیت — پل پیروزی متفقین و پیامدهای جنگ جهانی دوم ... ۷

۹ صفحه ۱۵۸ · فعالیت — نهضت تنباکو، ملی شدن نفت و کودتای ۲۸ مرداد ... ۷

۱۰ صفحه ۱۶۱ · به کار ببندیم — شخصیت‌ها و پایبندی شاهان به قانون اساسی ... ۸

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۱ صفحه ۱۳۹ پرسش آغاز فصل

۱) نهضت مشروطه چرا و چگونه در ایران به وجود آمد؟

۲) موانع و مشکلات داخلی و خارجی حکومت مشروطه در ایران چه بوده است؟

۳) تغییر حکومت قاجاریه به پهلوی چرا و چگونه صورت گرفته است؟

۴) هدف‌ها و نتایج نهضت ملی شدن نفت ایران چه بوده است؟

۱) افزایش نفوذ روسیه و انگلستان، ضعف و ناتوانی مظفرالدین‌شاه، گرانی و مشکلات اقتصادی و آگاهی مردم و علما، آنان را به مبارزه با استبداد و سلطهٔ خارجی واداشت. اعتراض‌ها (فلک‌کردن تجار، تحصن در حرم حضرت عبدالعظیم، مهاجرت علما به قم و بست‌نشینی در سفارت انگلیس) به صدور فرمان مشروطیت و تشکیل مجلس شورا انجامید.

۲) موانع داخلی: تدوین شتابان قانون اساسی و کاستی‌های آن، اختلاف مشروطه‌خواهان، مخالفت محمدعلی‌شاه و طرفداران استبداد؛ موانع خارجی: دخالت روسیه و انگلستان و قرارداد ۱۹۰۷ و جنگ جهانی اول.

۳) پس از جنگ جهانی اول، ایران آشفته و ضعیف بود. انگلستان قرارداد ۱۹۱۹ را بست و پس از شکست آن با کودتای ۱۲۹۹ رضاخان را به قدرت رساند و او با مجلس مؤسسان پادشاهی را از قاجار گرفت.

۴) هدف: کوتاه‌کردن دست بیگانگان از منابع و صنعت نفت و ملی‌کردن آن. نتیجه: تصویب قانون ملی شدن نفت و نخست‌وزیری مصدق؛ ولی با کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ دوباره نفت به اختیار بیگانگان درآمد.

۲ صفحه ۱۴۱ فعالیت

چه جریان‌هایی با چه تفاوت‌هایی در نهضت مشروطه نقش مؤثری داشتند؟

- **علما و مردم مذهبی** (آیت‌الله طباطبایی، بهبهانی، شیخ فضل‌الله نوری): خواستار عدالت‌خانه و اجرای قانون اسلام و حکومت قانون بر پایهٔ ارزش‌های اسلامی؛
- **روشنفکران و غرب‌گرایان:** خواهان الگوبرداری از نظام مشروطهٔ غربی؛
- **تجار و بازاریان:** معترض به گرانی، بی‌عدالتی و نفوذ خارجی؛
- **طرفداران استبداد** (شاه و درباریان با پشتیبانی روسیه): مخالف مشروطه.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۳ صفحه ۱۴۱ فعالیت

چه حوادث مهمی در فاصلهٔ فرمان مشروطیت تا آغاز جنگ جهانی اول رخ داد؟

مهم‌ترین موانع و مشکلات داخلی نظام مشروطه را توضیح دهید.

حوادث: تدوین قانون اساسی و متمم آن؛ درگذشت مظفرالدین‌شاه و پادشاهی محمدعلی‌شاه؛ به توپ بستن مجلس و انحلال آن؛ مقاومت تبریز به رهبری ستارخان و باقرخان؛ فتح تهران توسط مشروطه‌خواهان، برکناری محمدعلی‌شاه و پادشاهی احمدشاه؛ قرارداد ۱۹۰۷ و تقسیم ایران میان روسیه و انگلستان؛ اشغال تبریز و مشهد توسط نیروهای روس.

موانع و مشکلات داخلی: تنظیم شتابان قانون اساسی و وجود کاستی‌ها که نیاز به متمم داشت، اختلاف و درگیری میان موافقان و مخالفان مشروطه، ناآگاهی بسیاری از مردم از ماهیت مشروطه و القای مشروطهٔ غربی از سوی انگلیس، استبداد و مخالفت محمدعلی‌شاه و طرفدارانش، و ضعف دولت مرکزی.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۴ صفحه ۱۴۲ فعالیت

پس از مطالعهٔ متن به نقشه دقت کنید و بگویید:

الف) روسیه و انگلستان در قرارداد ۱۹۰۷ تقریباً کدام نواحی ایران را تحت نفوذ خود گرفتند؟

ب) هدف انگلستان و روسیه از امضای قرارداد ۱۹۰۷ چه بوده است؟

ج) قرارداد ۱۹۰۷ چه نتایجی برای ایران داشته است؟

الف) روسیه نواحی شمالی ایران و انگلستان نواحی جنوبی و جنوب شرقی را تحت نفوذ گرفت و منطقهٔ میانی بی‌طرف ماند.

ب) مقابله با قدرت روزافزون آلمان و متحدانش؛ از این رو به‌جای رقابت با یکدیگر، همکاری کردند و ایران را میان خود تقسیم نمودند.

ج) روسیه با خیالی آسوده در امور داخلی ایران مداخله می‌کرد و اجازه نمی‌داد دولت و مجلس اوضاع را سروسامان دهند؛ نیروهای روس وارد ایران شدند، مشروطه‌خواهان را در تبریز کشتند و حرم امام رضا (ع) را در مشهد به گلوله بستند.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.
irantooshe.ir

۵ صفحه ۱۴۳ فعالیت

آثار و پیامدهای سیاسی و اجتماعی جنگ جهانی اول در ایران را از متن درس استخراج و فهرست کنید.

سیاسی: نقض بی‌طرفی ایران و اشغال آن توسط روسیه، انگلستان و عثمانی؛ تبدیل بخش‌هایی از ایران به صحنهٔ نبرد؛ بی‌ثباتی و آشفتگی؛ ضعف شدید دولت مرکزی و از دست دادن تسلط بر کشور؛ نافرمانی و سرپیچی از دولت مرکزی.

اجتماعی: از بین رفتن امنیت و آسایش مردم؛ قحطی، فقر، گرسنگی و شیوع بیماری‌های واگیر؛ مرگ چند میلیون ایرانی (با دخالت انگلیس در بازار و ایجاد مانع در تأمین آذوقه)؛ مقاومت‌های مردمی مانند رئیس‌علی دلواری.

۶ صفحه ۱۴۴ فعالیت

دلیل مخالفت گستردهٔ آزادی‌خواهان با قرارداد ۱۹۱۹ چه بوده است؟

بر اساس این قرارداد اداره امور نظامی و مالی ایران در اختیار کارشناسان (مستشاران) نظامی و مالی انگلستان قرار می‌گرفت و عملاً استقلال ایران از دست می‌رفت و ایران تحت‌الحمایهٔ انگلستان می‌شد؛ بنابراین آزادی‌خواهان و علمایی مانند مدرس و خیابانی با آن مخالفت کردند.

۷ صفحه ۱۴۵ فعالیت

الف) علت کودتای ۱۲۹۹ چه بوده است؟

ب) کدام شرایط و عوامل داخلی و خارجی به رضاخان در دستیابی به قدرت کمک کرده است؟

الف) انگلستان پس از ناکامی در اجرای قرارداد ۱۹۱۹ برای رسیدن به اهداف استعماری خود در ایران، از راه کودتا رضاخان و سیدضیاءالدین طباطبایی را به‌عنوان مهره‌های نظامی و سیاسی انتخاب کرد.

ب) خارجی: حمایت انگلستان. **داخلی:** آشفتگی و ضعف دولت مرکزی و احمدشاه پس از جنگ جهانی اول، فرماندهی نیروی قزاق، روحیهٔ استبدادی رضاخان، ایجاد رعب و حکومت نظامی، تبلیغات طرفدارانش، تظاهر او به مذهبی‌بودن، استفاده از مقام وزیر جنگ و نخست‌وزیر و وارد کردن طرفدارانش به مجلس و تشکیل مجلس مؤسسان.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.
irantooshe.ir

۸ صفحه ۱۵۶ فعالیت

الف) کشور ما در دو جنگ جهانی اول و دوم «پل پیروزی متفقین» لقب گرفت. با راهنمایی دبیر خود و با هم‌فکری یکدیگر بگویید چرا این لقب به ایران داده شد؟

ب) آثار و پیامدهای سیاسی، اقتصادی و اجتماعی جنگ جهانی دوم بر ایران چه بوده است؟

الف) به‌دلیل موقعیت جغرافیایی ایران، متفقین ایران را اشغال کردند و از راه‌ها و راه‌آهن سراسری و منابع آن برای ارسال تجهیزات و کمک به شوروی و تأمین نیازهای خود استفاده نمودند.

ب) سیاسی: اشغال ایران و تبعید رضاشاه و به قدرت رسیدن محمدرضا؛ بی‌اعتنایی متفقین به شاه ایران (کنفرانس تهران)؛ **اقتصادی:** خسارت‌ها و عقب‌ماندگی، گرانی و کمبود مواد غذایی به‌ویژه نان؛ **اجتماعی:** گرسنگی و سوءتغذیه و مرگ تعداد زیادی از مردم.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۹ صفحه ۱۵۸ فعالیت

۱) هم‌فکری کنید و بگویید به نظر شما چه شباهت‌ها و تفاوت‌هایی در اهداف نهضت تنباکو و نهضت ملی شدن نفت وجود داشت؟

۲) الف) مهم‌ترین دلیل موفقیت کودتای ۲۸ مرداد چه بوده است؟

ب) کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ چه تفاوت و شباهتی با کودتای ۱۲۹۹ داشته است؟

۱) شباهت: هر دو نهضت برای قطع نفوذ و سلطهٔ اقتصادی بیگانگان (انگلستان) بود، با رهبری علما و همراهی مردم. **تفاوت:** نهضت تنباکو برای لغو یک قرارداد (امتیاز) بود، اما نهضت ملی شدن نفت برای ملی‌کردن کل صنعت نفت و در قالب قانون مجلس و دولت مصدق دنبال شد.

۲) الف) اختلاف و تفرقه میان رهبران و گروه‌های پشتیبان نهضت، دلسردشدن مردم و دخالت و برنامه‌ریزی انگلستان و آمریکا؛ ضمن اینکه مصدق به آمریکا اعتماد کرده بود.

ب) شباهت: هر دو کودتا با طراحی و دخالت بیگانگان (انگلیس در ۱۲۹۹ و انگلیس و آمریکا در ۱۳۳۲) و با نیروی نظامی انجام شد و به استبداد انجامید. **تفاوت:** کودتای ۱۲۹۹ برای انتقال قدرت از قاجار به رضاخان بود، ولی کودتای ۲۸ مرداد دولت ملی مصدق را ساقط کرد و محمدرضاشاه را دوباره به قدرت برگرداند.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۱۰ صفحه ۱۶۱ به کار ببندیم

۱) به چند گروه تقسیم شوید و هر گروه دربارهٔ زندگی و اقدامات یکی از این شخصیت‌ها تحقیق کند: میرزا کوچک‌خان جنگلی، آیت‌الله سید ابوالقاسم کاشانی، دکتر محمد مصدق، شهید سید مجتبی نواب صفوی.

۲) با توجه به دانسته‌های خود یک مورد از عملکردهای شاهان زیر را که نشان بدهد آن‌ها به قانون اساسی مشروطه پایبند بوده یا نبوده‌اند بنویسید: محمدعلی‌شاه، احمدشاه، رضاشاه، محمدرضا شاه.

نمونه تحقیق دربارهٔ شخصیت‌ها

شخصیت	خلاصه
میرزا کوچک‌خان جنگلی	رهبر نهضت جنگل در گیلان؛ مبارزه با استبداد و نفوذ بیگانگان؛ با خشونت سرکوب شد و به شهادت رسید
آیت‌الله سید ابوالقاسم کاشانی	مجتهد مبارز؛ از رهبران نهضت ملی شدن نفت
دکتر محمد مصدق	نخست‌وزیر دورهٔ ملی شدن نفت؛ با کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ سرنگون شد
شهید سید مجتبی نواب صفوی	روحانی مبارز و بنیان‌گذار فدائیان اسلام؛ دی ۱۳۳۴ توسط رژیم شاه تیرباران شد

عملکرد شاهان نسبت به قانون اساسی

شاه	نمونه
محمدعلی‌شاه (ناپایبند)	مجلس را به توپ بست و منحل کرد
احمدشاه (تا حدی پایبند)	از تأیید قرارداد ۱۹۱۹ خودداری کرد؛ ولی به‌دلیل ضعف نتوانست در برابر کودتا بایستد
رضاشاه (ناپایبند)	مجلس و هیئت وزیران استقلال نداشتند؛ احزاب و روزنامه‌های مستقل را سرکوب کرد
محمدرضاشاه (ناپایبند)	پس از کودتای ۲۸ مرداد اصول قانون اساسی را آشکارا نادیده می‌گرفت و با ساواک مخالفان را سرکوب می‌کرد

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.
irantooshe.ir